

Spreadingswet

Wet gemeentelijke taak mogelijk
maken asielopvangvoorzieningen

24-01-2024

Aanleiding en doel

Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen (mei 2020)

- Een flexibel en effectief asielsysteem dat adequaat reageert op fluctuaties
- Dat kan rekenen op draagvlak in onze wijken, dorpen en steden
- Respecteert de spankracht van lokale gemeenschappen en besturen
- Gaat uit van regionale plaatsing (weinig verhuisbewegingen)
- Betere spreiding van asielopvang over Nederland = **Spreidingswet**
- Draagt bij aan tijdige en effectieve integratie van statushouders

Proces vanuit VNG

- Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen : augustus 2020
- Bestuurlijke afspraken : augustus 2022
- Wet in consultatie gebracht : november 2022
- Consultatiereactie + uitvoeringstoets VNG : december 2022
- Besluit en Specifieke uitkering (bonus) in consultatie gebracht : mei 2023
- Resolutie VNG aangenomen : juni 2023
- Consultatiereactie + uitvoeringstoets VNG : juli 2023
- Bespreking en besluitvorming TK : oktober 2023
- Wijzigingen wet – besluit – regeling n.a.v. moties/amendementen : oktober 2023
- Bespreking en besluitvorming EK : januari 2024
- Publicatie wet – besluit – regelingen : 1 februari 2024

Wet wordt van kracht op 1 februari 2024

Verdeelsystematiek Spreidingswet

Voor 1 februari

- Capaciteitsbesluit
- Verdeling plekken:
 - *Indicatieve opgave voor gemeenten*
 - *Provinciale opgave*
- *In beeld gebracht wat de huidige duurzame opvangplekken zijn*

Verdeling van plekken o.b.v.
Inwonersaantal + SES-WOA Score

Februari - November

- Overleg PRT (*wie gaat welke plekken bieden?*)
- Realisatie plekken

Voor 1 november

- CdK dient Provinciaal Plan in

2 mogelijkheden

Optie 1

- Provinciaal plan voldoet aan opgave.
- Er zijn voldoende plekken gerealiseerd.
 - In het plan staan voldoende plekken aangewezen voor tijdige realisatie

Optie 2

- Provinciaal plan voldoet niet aan opgave.
- Gemeenten willen niet meewerken
 - Er zijn onvoldoende plekken gevonden
 - Er is geen provinciaal plan
 - Etc.

Voor 31 december

- Verdeelbesluit door minister (Staatssecretaris)

- Verdeelbesluit is conform Provinciaal Plan
- Geen aanwijzingen

- Géén (afdoende) Provinciaal Plan:**
- Minister wijst in verdeelbesluit gemeenten aan die de plekken moeten realiseren

- Geen uitvoering van het plan:**
- Escalatieladder
 - Kan uiteindelijk leiden tot dwang

- Geen uitvoering van het plan:**
- Escalatieladder
 - Kan uiteindelijk leiden tot dwang

72. Amendement van het lid Van den Brink c.s over het verlengen van de fase van vrijwilligheid (idem als concept amendement VNG / IPO)

75. Amendement van het lid Jasper van Dijk 36333-74 over een verdeling op basis van inwoneraantal en sociaaleconomische status van de gemeente

Uitleg formule: Indicatieve opgave

Formule

$$(SES-WOA + 1) * iG / iN = Wf$$

$$BO * Wf / TWf = Iv$$

iG	Aantal inwoners gemeente
iN	Aantal inwoners Nederland
BO	Capaciteitsbehoefte
Wf	Wegingsfactor per gemeente
TWf	Totale wegingsfactor alle gemeente
Iv	Indicatieve verdeling voor de gemeente

Voorbeeld 1 : Gemeente A (*weinig inwoners en hoge score*)

Inwonerspercentage	0,14%
SES-WOA score	0,138 (> 0)
Inwonerspercentage na correctie SES-WOA score	0,16% (Wf)
<i>Bij 96.000 gevraagde plekken</i>	<i>ca. 154 plekken</i>

Voorbeeld 2: Gemeente B (*veel inwoners en lage score*)

Inwonerspercentage	3,73%
SES-WOA score	-0,269 (< 0)
Inwonerspercentage na correctie SES-WOA score	2,70% (Wf)
<i>Bij 96.000 gevraagde plekken</i>	<i>ca. 2.592 plekken</i>

“Vertaling” van de formule

- Er wordt gekeken hoeveel % jouw gemeente aan inwoners heeft ten opzichte van het totaal aantal inwoners van Nederland.
- Dat % moet jouw gemeente aan asielplekken plekken ten opzichte van de totaal benodigde asielplekken
- Vervolgens wordt er een correctie toegepast op dat %
- Gemeenten met een hoge SES-WOA score, krijgen een hoger %
- Gemeenten met een lage SES-WOA score, krijgen een lager %

Waar vind je de SES-WOA score voor jouw gemeente?

<https://vng.nl/nieuws/cbs-publiceert-nieuwe-sociaaleconomische-score-van-wijken>

<https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2022/14/statusscore-per-wijk-en-buurt-o-b-v-welvaart-opleidingsniveau-en-arbeid>

Aanmeldvoorzieningen

N.a.v. de motie van het lid Piri c.s.

- In de Provinciale Opgave KAN een aanmeldvoorziening worden opgenomen
- Minister moet hierbij acht slaan op een evenwichtige spreiding over Nederland door rekening te houden met de Provinciale Opgave

Tekst uit de motie

constaterende dat al in 2015 de ambitie is uitgesproken om in de regio's noord, zuid en oost in totaal drie volwaardige aanmeldcentra te verwezenlijken;

overwegende dat extra aanmeldcentra van belang zijn voor het ontlasten van het aanmeldcentrum in Ter Apel;

verzoekt de regering om bij de toepassing van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen in de AMvB uit te werken dat volwaardige aanmeldcentra ook eerlijk worden verspreid,

Uitkeringssystematiek Spreidingswet

Er zijn 3 soorten Uitkeringen

	Toelichting	Bedragen
1. Duurzame opvangplaatsen	<ul style="list-style-type: none">- Duurzame opvangplaatsen: opvangplaatsen die 5 jaar of langer beschikbaar worden gesteld.- Niet langer criterium van 100 opvangplaatsen of meer om voor een uitkering in aanmerking te komen.- Hoogte uitkering verschilt:<ul style="list-style-type: none"><100 plekken>100 plekken	<ul style="list-style-type: none">- Uitkering voor elke meerplek die geleverd wordt bovenop de gegeven opgave.- 2.000 euro per meerplek bij >100 opvangplaatsen- 1.000 euro per meerplek bij <100 opvangplaatsen <p>Deze uitkering moet aangevraagd worden door de desbetreffende gemeente Aanvraag van de uitkering voor <i>[datum]</i></p>
2. Bijzondere opvangplaatsen	<ul style="list-style-type: none">- Opvangplaatsen van bijzondere aard- Bijvoorbeeld amv, aanmeldvoorziening, HTL	<ul style="list-style-type: none">- 2.000 per opvangplaats <p>Deze uitkering wordt ambtshalve uitgekeerd door het rijk aan de gemeente</p>
3. 75% Uitkering	<ul style="list-style-type: none">- Als meer dan 75% van de provinciale opgave is behaald- Alle opvangplaatsen tellen mee, ook de opvangplaatsen waar al een uitkering voor is ontvangen- De vaste verdeling van deze uitkering is:<ul style="list-style-type: none">- 15% voor de provincie- 85% voor de gemeenten die de opvangplekken bieden	<ul style="list-style-type: none">- 1.500 euro per meerplek en enkel voor de gemeenten die plekken bieden.- Deze uitkering wordt NIET uitgekeerd aan betreffende gemeente als gemeente uitkering 1. (duurzame opvangplaatsen) ook heeft ontvangen. Gemeente moet dus keuze maken.- De uitkering wordt WEL uitgekeerd als de gemeente enkel uitkering 2 heeft ontvangen. Uitkering 1 en 3 worden beide uitgekeerd. <p>Deze uitkering wordt automatisch uitgekeerd door het rijk Uitgekeerd na ommekomst van de wetscyclus van 2 jaar</p>

Belangrijk voor gemeenten die meer plekken bieden dan hun indicatieve opgave

- ✓ Voor welke uitkering komt de gemeente in aanmerking
 - Keuze maken tussen uitkering 1 of uitkering 3
- ✓ Bespreking lokaal en aan de PRT te bespreken (eventueel ook aan de RRT)
- ✓ Lokale besluitvorming voor uitkering voor *[datum]*

Exploitatie door gemeente

Regeling verstrekking asielzoekers (Rva)

De Rva wordt van toepassing verklaard, met uitzondering van...

- De Rva wordt aangepast en aangevuld met een extra artikel waarin het mogelijk wordt gemaakt (het betreft een **KAN-bepaling**) dat gemeente exploiteren
- Gemeente is – o.b.v. de Rva – verantwoordelijk voor materiele en immateriële opvang
- COA moet met college overeenkomen dat exploitatie door gemeente gestart wordt
- Inzet van derden moet voorgelegd worden aan minister
- Bijzondere opvangplaatsen zijn uitgezonderd
- Bewonerslogistiek blijft een COA verantwoordelijkheid
- College faciliteert de taken van relevante uitvoeringsorganisaties en werkafspraken worden hiervoor schriftelijk vastgelegd.

Punten van aandacht

- Hoe ziet de verantwoordelijkheidsverdeling COA, college en minister er uit?
- De regeling geeft nog geen nadere duiding over wat dit echt behelst (in uitvoering)

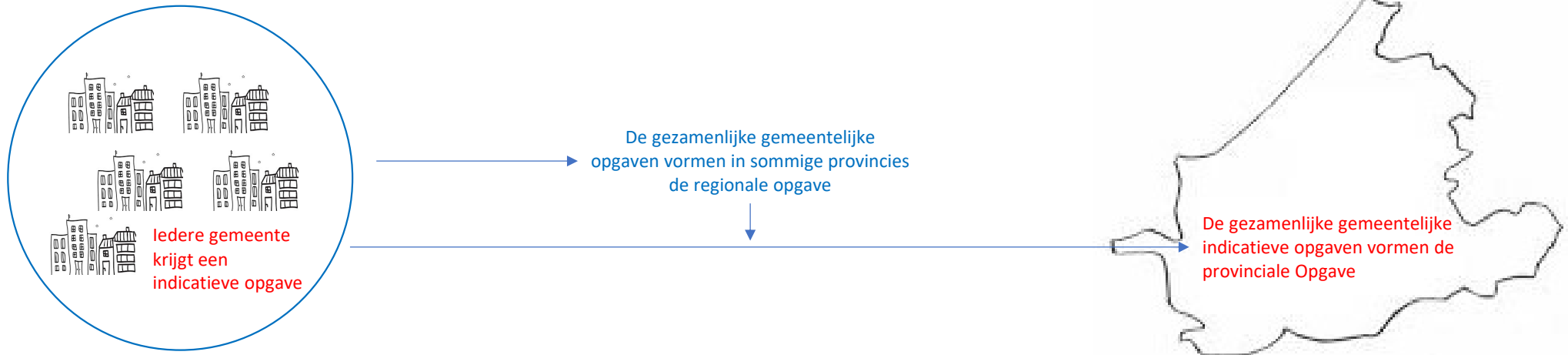
Kleinschalige opvangvoorzieningen

1. Geen wijzigingen in de wet
2. Staatssecretaris heeft toegezegd dat kleinschalige opvang mogelijk is
3. COA start met 20 pilots kleinschalige opvang

Geïnteresseerd?

Aanmelden bij www.coa.nl/vastgoed

Overleg en samenwerking

Lokaal Overleg

- ✓ Indicatieve opgave
- ✓ Huidige realisatie
- ✓ Mogelijkheden opvang binnen de gemeente
- ✓ Welke afspraken met de regio / provincie
- ✓ Keuze t.a.v. uitkering
- ✓ Procedures voor realisatie
- *bestemmingsplan e.d.*
- ✓ Starten met procedures
- ✓ Starten met realisatie

Regionale Regietafel (RRT)

- ✓ Voor provincies met RRT's
- ✓ Regionaal Plan voor de PRT
- ✓ Verder idem als bij de PRT

Provinciale Regietafel (PRT)

- ✓ Individuele indicatieve opgaven in beeld
- ✓ Provinciale opgave in beeld
- ✓ Huidige realisatie in beeld
- ✓ Eventueel andere opgaven in beeld
- ✓ Samenwerkingsafspraken, o.a.:
- Wel / niet uitwisselen van opgaven
Oekraïne, asiel, statushouders, etc.
- ✓ Voor 1 november Provinciaal Plan aan Stas

Bespreekpunt : Samenstellen uitvoerings- regieteam (lokaal, regionaal, provinciaal of anders)

Landelijke Ondersteuning

Ondersteuningsstructuur JenV

- Programma Spreidingswet J&V

Versterking PRT's

- Overleg secretarissen PRT
- Regieteams en samenwerkingsverbanden

Financiële middelen

- Spreidingswet

Taken

- Uitvoering wettelijke taken
 - Vaststellen capaciteitsraming
- Communicatie over de werking van de wet
- Voor de zomer opstellen beleidskaders bij ministeriele regelingen
 - Beleidskader Kwaliteit en exploitatie
 - Beleidskader verdeelbesluit en IBT

Taken

- Monitoren van de voortgang van de PRT's
- Handreiking voor het verslag

Uitwerking

- Bonusregeling via SPUK
- Middelen voor de uitvoering van de wet